

โครงการส่งเสริมการเพิ่มผลิตผลในโรงเรียนโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันตามแนวพระราชดำริ
สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

โรงเรียนบ้านป่าไผ่

หมู่ที่ 2 ตำบลกาหลง อำเภอสรีสาคร จังหวัดนราธิวาส

1. ข้อมูลทั่วไป

โรงเรียนบ้านป่าไผ่ ตั้งอยู่ที่บ้านป่าไผ่ หมู่ที่ 2 ตำบลกาหลง อำเภอสรีสาคร จังหวัดนราธิวาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เดิมชื่อว่า “โรงเรียนนิคมพัฒนาภาคใต้ 8 ” สร้างขึ้นในปี พ.ศ. 2515 เริ่มเปิดทำการเรียนการสอนครั้งแรกในปี 2516 และได้เข้าร่วมโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันตามพระราชดำริ เมื่อปี 2534 มีพื้นที่ทั้งหมด จำนวน 20 ไร่ โดยจัดทำเป็นแปลงเกษตรในโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน เนื้อที่ 2 ไร่ 3 งาน 20 ตารางวา

2. ข้อมูลบุคลากรและนักเรียน

ปัจจุบัน มีบุคลากรทั้งหมด จำนวน 13 ราย แบ่งเป็น ผู้บริหารและข้าราชการครู จำนวน 5 ราย พนักงานราชการ และลูกจ้างอื่น ๆ จำนวน 8 ราย

บุคลากร	จำนวน (ราย)
บุคลากรทั้งหมด	13
1. ผู้บริหาร	1
2. ข้าราชการครู	4
3. พนักงานราชการ และลูกจ้างอื่น ๆ	8

ปีการศึกษา 2563 มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ระดับชั้นเตรียมประถมศึกษา (อนุบาล) ถึงระดับชั้นประถมศึกษา รวมทั้งหมด จำนวน 115 ราย แบ่งเป็น นักเรียนระดับชั้นอนุบาล จำนวน 24 ราย และระดับชั้นประถมศึกษา จำนวน 91 ราย

ระดับชั้น	จำนวนนักเรียน (ราย)		
	ชาย	หญิง	รวม
อนุบาล 1 (อายุ 3 ปี)	3	5	8
อนุบาล 2 (อายุ 4 - 5 ปี)	3	4	7
อนุบาล 3 (อายุ 5 - 6 ปี)	7	2	9
รวมอนุบาล	13	11	24
ประถมศึกษาปีที่ 1	6	5	11
ประถมศึกษาปีที่ 2	10	12	22
ประถมศึกษาปีที่ 3	4	9	13
ประถมศึกษาปีที่ 4	5	4	9
ประถมศึกษาปีที่ 5	10	8	18
ประถมศึกษาปีที่ 6	13	5	18
รวมประถมศึกษา	48	43	91
รวมทั้งสิ้น	61	54	115

3. ข้อมูลการเสด็จติดตามโครงการตามพระราชดำริ

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนิน ทรงติดตามผลการดำเนินงานโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันตามพระราชดำริ และทรงเยี่ยมเยียนโรงเรียน บ้านป่าไผ่ รวมทั้งหมด จำนวน 4 ครั้ง โดยมีรายละเอียดดังนี้

เสด็จ ฯ เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2548

ลำดับ	วัน/เดือน/ปี
ครั้งที่ 1	วันที่ 21 สิงหาคม 2534
ครั้งที่ 2	วันที่ 29 กันยายน 2535
ครั้งที่ 3	วันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2548
ครั้งที่ 4	วันที่ 16 มกราคม 2556

4. แปลงเกษตรโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน

โรงเรียนบ้านป่าไผ่ มีพื้นที่ทั้งหมด 20 ไร่ จัดทำเป็นแปลงเกษตรโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันในพื้นที่ 2 ไร่ 3 งาน 20 ตารางวา โดยในปี 2563 มีการดำเนินกิจกรรมภายในแปลงเกษตรดังนี้

1. ด้านพืช

1.1 ปลูกผักโดยใช้วิธีปลูกปักกิ่งเป็นแนว ขนาด 0.9x3.5 เมตร จำนวน 6 แปลง ขนาด 0.9x4.0 เมตร จำนวน 7 แปลง และขนาด 0.9x4.7 เมตร จำนวน 9 แปลง ดำเนินการปลูก ผักบุ้ง, ผักกาดขาวดั่ง, กะเพรา, คื่นช่าย ฯลฯ

1.2 ปลูกผักขึ้นค้างรูปทรงต่าง ๆ จำนวน 2 ชุ่ม

ดำเนินการปลูก ฟักแฟง, เสาวรส ฯลฯ

1.3 เพาะเห็ดนางฟ้าในโรงเรือน ขนาด 3.0 x 4.0 เมตร จำนวน 1 โรงเรือน

ดำเนินการเพาะเห็ด ปีกะ 2 รุ่น โดยสามารถจุกก้อนเชื้อเห็ด จำนวน 900 ก้อน

2. ด้านประมง

2.1 เลี้ยงปลาในบ่อซีเมนต์ ขนาด 5.0 x 5.0 เมตร จำนวน 1 บ่อ

ดำเนินการ เลี้ยงปลาดุกบิ๊กอุย จำนวน 1,200 ตัว

2.2 เลี้ยงปลานิลในบ่อคอนกรีตแบบทรงกลม ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 2.0 เมตร จำนวน 4 บ่อ

ดำเนินการ เลี้ยงปลานิล จำนวน 160 ตัว และเลี้ยงปลาหับ จำนวน 100 ตัว

2.3 เลี้ยงปลาในบ่อดิน ขนาด 31.0 x 46.0 เมตร จำนวน 1 บ่อ

ดำเนินการ เลี้ยงปลาดุก ปลานิล ปลาหับทิม และปลาสร้อย จำนวน 300 ตัว

3. ด้านปศุสัตว์

3.1 เลี้ยงไก่ไข่พระราชทานแบบปล่อยลานในโรงเรือน ขนาด 3.0 x 4.0 เมตร จำนวน 1 โรงเรือน

ดำเนินการ เลี้ยงไก่ไข่พระราชทาน จำนวน 50 ตัว

3.2 เลี้ยงไก่ไข่แบบกรงตับในโรงเรือน ขนาด 3.6 x 12.0 เมตร จำนวน 1 โรงเรือน

ดำเนินการ เลี้ยงไก่ไข่ จำนวน 100 ตัว

3.3 เลี้ยงไก่เนื้อแบบปล่อยลานในโรงเรือน ขนาด 3.0 x 3.0 เมตร จำนวน 1 โรงเรือน

ดำเนินการ เลี้ยงไก่เนื้อ จำนวน 100 ตัว

5. แผนผังแปลงเกษตรโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน

6. การสนับสนุนโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันโดยศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้สำรวจข้อมูลกิจกรรมการดำเนินงานสนองพระราชดำริโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน โรงเรียนบ้านป่าไผ่ ตั้งแต่ปี 2556 - 2563 ทั้งการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ทางการเกษตร สนับสนุนปัจจัยการผลิตต่าง ๆ อาทิ ดินดีน ดินพีช ดินประมง ดินปุ๋ยคอก ฯลฯ การจัดอบรม/การถ่ายทอดองค์ความรู้ การสาธิตและการติดตามให้คำแนะนำการทำเกษตรอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้นักเรียนมีความรู้และเข้าใจในการทำเกษตร สามารถนำผลผลิตมาประกอบอาหารกลางวันในโรงเรียน ตลอดจนการนำองค์ความรู้ไปปฏิบัติที่บ้านของตนเองได้ โดยมีรายละเอียดการส่งเสริมและการสนับสนุนในกิจกรรมต่างๆ ดังนี้

ที่	รายการ	ปี 56-62	ปี 63	หมายเหตุ
1	สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ทางการเกษตร			
1.1	ดินผสม	✓	-	สนับสนุนเมื่อปี 58,60,61
1.2	จอบด้ามเหล็ก	✓	-	สนับสนุนเมื่อปี 61
1.3	คราดด้ามเหล็ก	✓	-	สนับสนุนเมื่อปี 61
1.4	ช้อนปลูก	-	-	สนับสนุนเมื่อปี 62
1.5	ช้อนพรวน	✓	-	สนับสนุนเมื่อปี 62
1.6	สายยางรดน้ำต้นไม้	✓	-	สนับสนุนเมื่อปี 61
1.7	อวนตาข่ายทำค้ำฟัก	✓	-	สนับสนุนเมื่อปี 61
2	สนับสนุนวัสดุการปรับปรุงบำรุงดิน			
2.1	ปุณขาว	✓	✓	สนับสนุนทุกปี
2.2	วัสดุสำหรับสาธิตการทำปุ๋ยหมัก (กากทะเลลายปาล์ม, ปุ๋ยคอก, ปุ๋ยเคมี 46-0-0 สารเร่งซูเปอร์ พด.1)	✓	✓	สนับสนุนทุกปี
2.3	วัสดุสำหรับสาธิตการทำน้ำหมักชีวภาพ (ผลไม้, กากน้ำตาล, สารเร่งซูเปอร์ พด.2)	✓	✓	สนับสนุนทุกปี
2.4	หญ้าแฝก	✓	-	สนับสนุนเมื่อปี 58
3	สนับสนุนปัจจัยการผลิต (ด้านพืช)			
3.1	เมล็ดพันธุ์พืช ได้แก่ ข้าวโพดหวาน, ผักบุ้ง, คენห่า, ผักกาดขาวดั่ง, ถั่วพู, พริกชี้หู, ฯลฯ	✓	✓	สนับสนุนทุกปี
3.2	ต้นกล้าผัก ได้แก่ มะเขือเปราะ, ชะอม, ฟักแฟง กระเจี๊ยบเขียว, กะเพรา, โหระพา, ผักหวาน, ฯลฯ	✓	✓	สนับสนุนทุกปี
3.3	ต้นพันธุ์ไม้ผล/ไม้ยืนต้น ได้แก่ มะพร้าวน้ำหอม, มะม่วง, หม่อนกินผล, มะละกอ, มะนาว ฯลฯ	✓	✓	สนับสนุนทุกปี
3.4	ก้อนเชื้อเห็ด (เห็ดนางฟ้า)	✓	✓	สนับสนุนเมื่อปี 59,60,61,62

ที่	รายการ	ปี 56-62	ปี 63	หมายเหตุ
4	สนับสนุนปัจจัยการผลิต (ด้านปุ๋ยสัตว์)			
4.1	ไก่พันธุ์พื้นเมืองลูกผสม	✓	-	สนับสนุนเมื่อปี 57,58,59
4.2	ไก่ไข่พระราชทาน (เพศผู้)	✓	-	สนับสนุนเมื่อปี 62
4.3	ไก่ไข่พระราชทาน (เพศเมีย)	-	✓	
4.4	ไก่ไข่ลูกผสม	✓	-	สนับสนุนเมื่อปี 58,62
4.5	อาหารไก่ลูกผสม	✓	-	สนับสนุนเมื่อปี 59,61,62
4.6	อาหารไก่ไข่	✓	✓	สนับสนุนเมื่อปี 59,61,62
4.7	ยาละลายน้ำ (ไบโอ B12)	✓	-	สนับสนุนเมื่อปี 59,62
5	สนับสนุนปัจจัยการผลิต (ด้านประมง)			
5.1	พันธุ์ปลาตู้กบักอูย	✓	-	สนับสนุนเมื่อปี
5.2	อาหารปลาสำเร็จรูป	✓	-	57,58,59,60,61,62 สนับสนุนเมื่อปี 57,58,59
6	การถ่ายทอดองค์ความรู้/สาธิต/ติดตามให้คำแนะนำ			
6.1	สาธิตการทำ/การใช้ปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ	✓	✓	เจ้าหน้าที่มีการลงพื้นที่โรงเรียน
6.2	อบรม “การปลูกพืชผักปลอดภัยจากสารพิษ”	✓	✓	ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้/
6.3	ให้ความรู้การขยายพันธุ์พืช	✓	✓	การสาธิตด้านต่าง ๆ และติดตาม
6.4	ให้ความรู้การเลี้ยงไก่พื้นเมือง/ไก่ไข่พระราชทาน	✓	✓	ให้คำแนะนำครูและนักเรียน
6.5	ให้ความรู้การเลี้ยงปลาในบ่อดิน/บ่อซีเมนต์	✓	✓	อย่างต่อเนื่อง
6.6	ให้คำแนะนำการเตรียมแปลง/การผสมดิน/การใช้ ปุ๋ยชีวภาพเพื่อฆ่าเชื้อราในดิน	✓	✓	
6.7	ให้คำแนะนำการปลูกบอนสีและการดูแลจัดการ	✓	✓	
6.8	ให้คำแนะนำการเพาะเห็ดในโรงเรือนและการดูแล จัดการ	✓	✓	
6.9	ให้คำแนะนำการปลูกพืชผัก/การปลูกมะนาว	✓	✓	
6.10	ให้คำแนะนำการปลูกแฝกเพื่ออนุรักษ์ดินและน้ำ	✓	✓	

7. ผลผลิตทางการเกษตร ปีงบประมาณ 2563

ในช่วงปีงบประมาณ 2563 โรงเรียนได้ดำเนินกิจกรรมตามโครงการส่งเสริมการเพิ่มผลิตผลในโรงเรียน โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันตามแนวพระราชดำริอย่างต่อเนื่อง และโรงเรียนได้รับผลผลิตทางการเกษตร ภายในแปลงเกษตร เน้นการผลิตทางการเกษตรที่มีความหลากหลายทั้งด้านพืช ด้านการเพาะเห็ด ด้านประมง และด้านปศุสัตว์ โดยเน้นผลิตที่นักเรียนสามารถปลูกและดูแลรักษาได้ง่าย รวมถึงไม้ผลตามฤดูกาล พร้อมนี้ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลผลผลิตทางการเกษตรที่โรงเรียนได้รับ นำไปประกอบอาหารกลางวันที่มีคุณค่าทางโภชนาการ และสามารถบริโภคอาหารที่ปลอดภัยจากสารพิษ โดยมีรายละเอียดการเก็บเกี่ยวผลผลิตการเกษตรในปีงบประมาณ 2563 ดังนี้

ที่	รายการผลผลิตทางการเกษตร	หน่วยนับ	จำนวน	หมายเหตุ
1	ด้านพืช			
	1.1 พืชผัก	กิโลกรัม	545.1	ผลผลิตเห็ดจัดรวมอยู่ในประเภทผัก
	1.2 ผลไม้	กิโลกรัม	25	
2	ด้านปศุสัตว์			
	2.1 ไก่เนื้อ	กิโลกรัม	92.3	- เริ่มเลี้ยง 2 กรกฎาคม 2563 - เริ่มเก็บผลผลิต เดือนสิงหาคม 2563
	2.2 ไก่ไข่	ฟอง	18,442	
	2.3 ไก่ไข่พระราชทาน	ฟอง	1,582	
3	ด้านประมง			
	- ปลาตุ๊ก	กิโลกรัม	173	

